

ВЕЛИКИЙ РОМАН

ЖАУМЕ КАБРЕ
КНИГА ФЕЙШЕСА
ЛЮБОВСЬКИЙ,
або
НЕРОЗУМ

Переклад з каталанської
Петра Таращука

Харків
«ФОЛІО»

1

Санаторій — єдине місце, де можна цілком природно побачити і студента, який вивчає вампірів, і послушницю, що відновлює здоров'я, надламане монастирською суворістю. Там навіть можуть, почавши з банальної розмови, започаткувати щиру дружбу. Так само можуть статися й дивовижні події.

Вітольд Любовський, родом із Польщі й зі спогадами про свою країну, ходив того туманного вечора по узлісся окультної сфери, передбачення Магістра спонукало його поїхати й подивитися на світ, побути десь далеко від земляків і любого каміння.

З захватом задивившись на Аделю вперше, Вітольд не підозрював, що вона наполовину черниця: не гаяв часу на аналіз, немов квапився забути хибні постанови. Саме вона розповіла йому

про це в сутіні коридору, оббитого зеленими, мов смарагд, шпалерами, коли він запросив її на вечірній бал.

— Сеньйоре, — мовила Аделя з крижаною усмішкою і занепокоєним поглядом, — мій стан побожної жінки не дозволяє мені виходити з помешкання після вечері.

Сказала ці слова з незвичайною твердістю, бо сама аж умирала від бажання.

Любовський подумав, що в дівчини надто гармонійний голос, щоб марнувати його на псалмодії, і вирішив завоювати її. На другий день після цього звіряння — туман і далі панував в околицях і лизав стіни будівлі — вони обмінялися короткою усмішкою за сніданком, а Вітольд не помітив почервонілих від безсоння очей красуні Аделі.

Опівдні наважився запитати, чому вона живе в цьому розкішному санаторії так непомітно, відокремившись від людей, відгородившись непотрібними гардинами й візерунчастими завісами, й Аделя, що й не чекала чогось іншого, розповіла найбільш презентабельну частину своєї трагічної історії. Зворушливо: Аделя мала в душі лихо

самотності й хотіла позбутися його. Вітольд не зосереджувався на сумних подробицях, бо боявся завдати болю, і однаково мав нещастя запитати, як це ви, сеньйорито Аделю, самі їздите по світу, і вона, опустивши очі, збентежена байдужістю молодика до муки її самотності, заявила, що побожна людина ніколи не відчувається самотньою, дарма що подорожує сама. Любовський не зрозумів, але така парадоксальна відповідь задовольнила його. Вирішив лишити на завтра решту аспектів.

Лише через півтора тижня після приїзду Любовського Аделя погодилася прийняти його у своїй кімнаті. Вітольд подумав про все: куштували, всупереч усім канонам, гіркувате вино з Пріорату, від якого розчервонілася делікатна шкіра дівчини і яке приємно полегшило розмову. Аделя, не компрометуючи себе, розповідала про чернечі звичаї і суворість наставниць, а він ані слова не сказав про своє минуле.

— А яка точно ваша ситуація? — запитав Вітольд і, чекаючи відповіді, каючись за запитання, підняв келих і раптом зацікавився кольором вина.

— Ситуація? Що ви маєте на увазі?

— Яке вино густе! Майже можна жувати.

— Я не знаюсь на винах, для мене вони всі однакові. — А втім, поправилась: — Але це вино, сеньйоре Лупарський, чудове. Я в захваті від нього.

— Любовський, якщо ваша ласка. Я лише знаю, що це вино з екзотичного краю.

Вітольд Любовський зрозумів, що розмова про вина не заведе його нікуди:

— Дозвольте мені сказати, що колір цієї рідини ніщо, коли я дивлюсь у ваші очі.

Після ще кількох вигадливих фраз Любовський вирішив удатись до розважливого відступу й поцілував Аделі руку.

Вона не оберталась, аж поки почула, як тихо зачинилися двері, потім рвучко крутнулась і дивилася, витаючи десь думками, на масивні двері з темного дубу, нині таких уже не роблять. У кімнаті лишився тільки запах гіркуватого вина, сухих терас, чебрецю і ріжкового дерева.

Любовський спускався сходами й думав: єдине, що він добре вчинив цього вечора, — вчасно

пішов. Потім ковтав липкий туман, який ще досі не розвіявся.

Аделя Турмеда була найвишуканішим створінням, яке могло породити таке місто, як Фейшес, осідок огрядних єпископів та імпульсивних фабрикантів, людей, які або збагатилися завдяки європейським війнам, або жилися злобою. Офіційна версія полягала в тому, що відколи Аделя здобула поганеньку початкову освіту, яку дали авторитетні черниці, родинна трагедія з тяжкими наслідками спонукала її відчувати страх перед життям і бажати монастирського спокою. Лишила в дурнях трьох претендентів, які плутали шлюб зі спадщиною і, приваблені нею, сподівалися на успіх, і з огляду на брак уваги до неї з боку дядька і тітки — їх, підточених лихом, те все заскочило зненацька й прикрої миті — спробувала стати черницею. Але, слухайте, злигодні монастирського життя спонукали її після низки драм занехати піднесену ідею і зректися святості. Родичі теж не хотіли розуміти її, тому, щоб уникнути скандалу, дядько Ріґау забезпечив її спеціальною

рекомендацією і, не давши часу розпакувати валізи, послав у той санаторій, щоб вона мала змогу ширше поглянути на нове життя. Річ неминуча, у Фейшесі кілька тижнів поспіль не було іншої теми для розмов.

Вітольд Любовський, дізнавшись, що Аделя належить до родини, яка згасає, проте має купу грошей, загадково всміхнувся, але мав у голові й дрібку неспокою, бо не знав, чи схвалив би Магістр його мрії. Адміністратор у вестибюлі санаторію, який повідомив Любовському цю інформацію — за срібне дуру, — розбирав отриману кореспонденцію й не помітив, як той скривився. Любовський вийшов із вестибюля, просторого й високого, немов неф готичної церкви, прикрашеного зсередини буйною рослинністю, а ззовні страхітливою коринфською колонадою, яка замість додати слави спричиняла нудоту. Сам у своїй кімнаті, він переглядав стислий путівник, який дав після прощального поцілунку Магістр, пославши в цю авантюру. З'ясував, що єдиним Турмедою з корінням в історії був такий собі Абд Алла ібн Абд Алла аль-Таржуман, відомий також

як Ансельм Турмеда, але ніде й слова не було про якогось Ріґау. Довгенько посидівши, Любовський став писати лист, який на початку адресував Магістру, проте невдовзі збагнув, що пише його бентежній Аделі й виливає в ньому своє серце. Півтори години нерішуче читав і перечитував папір, — ті вагання були безкінечні, — а зрештою вирішив стеретися: Любовський ніколи не рвав нічого написаного.

Цього вечора, змучений бажанням і роздумами, поки всі чекали вечерю, йому спало на думку, що було б добре повести Аделю в безлюдну залу для ігор. Сидячи у величезних фотелях у кутку, неподалік від більярдного столу, з пишним фікусом з правого боку і репродукцією веселого Гермеса з другого, Любовський пригладив бороду, повернув руду кучеряву голову й нахилився до дівчини:

— Люба сеньйорито Аделю, — почав він, немов декламуючи, задивившись у ясні очі. — Я...

І зненацька відчув гострий біль.